

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА-ЦЕНТРАЛА
Број: 43-07436/2004-08
Дана, 24.12.2004.године
Београд

ПОРЕСКА УПРАВА
Регионални центар
-Директору-
Центар за велике пореске обвезнике
- Директору-

На основу члана 167. став 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији («Службени гласник РС» број 80/02.....и 55/04) и члана 70. Закона о државној управи («Службени гласник РС», број 20/92.....и 49/99), ради јединственог поступања у свим организационим јединицама, Директор Пореске управе даје

УПУТСТВО

о примени прописа који регулишу опорезивање моторних возила од 01. јануара 2005. године

На промет моторних возила од 01.01.2005.године примењује се Закон о порезу на додату вредност («Сл. гласник РС» број 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закона о ПДВ) и Закон о порезима на имовину («Сл. гласник РС» број 26/01.....и 135/04).

1. Закон о порезу на додату вредност

Првог јануара 2005. године престаје да важи Закон о порезу на промет, а уместо истог примењује се Закон о ПДВ, који је ступио на снагу 01.08.2004.године, а примењује се од 01. јануара 2005.године.

Одредбама члана 1. Закона о ПДВ, прописано је да је порез на додату вредност (ПДВ) општи порез на потрошњу који се обрачунава и плаћа на испоруку добара и пружање услуга, у свим фазама производње и промета добара и услуга, као и на увоз добара, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбома члана 3. Закона о ПДВ прописано је да су предмет опорезивања ПДВ: испорука добара, односно промет добара које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду и увоз добара у Републику, у оквиру обављања делатности.

Под прометом добара сматра се пренос права располагања на телесним стварима лицу које тим добрима може располагати као власник (члан 4. став 1. Закона о ПДВ).

Прометом добара, у смислу Закона о ПДВ, између осталог, сматра се, и

-предаја добара по основу уговора о лизингу, у складу са законом, или на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате,

-пренос добара од стране власника комисионару и од стране комисионара примаоцу и

-размена добара за друга добра или услуге (став 3. члана 4. Закона о ПДВ).

Такође, са прометом добара уз накнаду изједначава се узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, запослених или других лица и сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно (став 4. тачка 1) и 2) и став 5. члана 4. Закона о ПДВ).

Не сматра се прометом добара пренос права својине на половним моторним возилима, ако преносилац није порески обвезник ПДВ (члан 6. став 1. тачка 2) Закона о ПДВ).

Порески обвезник ПДВ је лице које самостало обавља промет добара или увози добра, у оквиру обављања делатности, која представља трајну активност пореског обвезника у циљу остваривања прихода (члан 8. Закона о ПДВ).

Порески обвезник у смислу члана 9. став 2. Закона о ПДВ може бити и Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, уколико обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, чији обим прелази 2.000.000 динара у претходних 12 месеци (члан 38. Закона о ПДВ), и ако се ради о опорезивом промету по наведеном закону.

Сагласно одредбама члана 10. став 1. Закона о ПДВ порески дужник ПДВ је лице које је дужно да плати обрачунати ПДВ, а то су следећа лица:

- обвезник ПДВ из члана 8. и 9. став 2. Закона о ПДВ;

- порески пуномоћник кога одреди страно лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици;
- прималац добара и услуга, ако страно лице, које у Републици обавља промет, нема седиште ни сталну пословну јединицу, не одреди пореског пуномоћника;
- лице које у рачуну или другом документу који служи као рачун исказе ПДВ, а у складу са Законом о ПДВ није дужан да обрачуна и плаћа ПДВ
- и лице које увози добро.

Општа стопа ПДВ је 18% (члан 23. став 1. Закона о ПДВ).

Према одредбама члана 17. Закона о ПДВ пореска основица код промета добара јесте износ накнаде коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра укључујући и субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара у коју није укључен ПДВ, као и акцизе, царине и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ, и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга. Основица не садржи: попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара одобравају у моменту вршења промета добара и износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, а тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату.

Ако накнада или део накнаде није изражен у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ.

Основица код промета добара из члана 4. став 4. Закона о ПДВ (узимање добара за потребе оснивача, запосленог и других лица) сматра се набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара и услуга, у моменту промета (члан 18. став 1. Закона о ПДВ).

Код увоза добара основица је вредност увезеног добра утврђена по царинским прописима, у коју се урачунавају и: акциза, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ (члан 19. став 1. и 2. Закона о ПДВ).

Према члану 36. став 1. Закона о ПДВ, када се ради о промету **половних добара**, укључујући и половна моторна возила, основица ПДВ је разлика између продајне и набавне цене добра уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици, што значи да се из разлике између продајне и набавне цене применом прерачунате опште стопе ПДВ, која износи 15,254%, утврђује износ ПДВ, који се одбија од наведене разлике да би се утврдила основица ПДВ, на коју се применом прописане опште стопе од 18% добије износ ПДВ, који је исти и када се примени прерачуната стопа на разлику са укљученим ПДВ (продајна цена минус набавна цена).

Према наведеним законским одредбама, промет добара-нових и употребљаваних моторних возила, опорезује се ПДВ по стопи од 18%, само уколико је преносилац права располагања конкретних добара, односно продавац или неко друго лице, порески обвезник ПДВ. Различита је основица на коју се обрачунава ПДВ и исказивање ПДВ у ПДВ рачуну.

Међутим, имајући у виду одредбе члана 10. став 1. тачка 2) и 3) Закона о ПДВ, на промет моторних возила која страном лице које обавља промет у Републици, а нема седиште ни сталну пословну јединицу у Републици, на такав промет, с обзиром да је обављен у Републици, плаћа се ПДВ, а обавезу уплате има порески пуномоћник страног лица, а ако страном лице није одредило пореског пуномоћника, тада прималац моторног возила има обавезу уплате ПДВ на примљено моторно возило од страног лица.

Када се ради о промету возила која имају третман нових моторних возила (третман новог моторног возила у смислу Закона имају возила која нису била ниједном регистрована на подручју Републике Србије, односно Србије и Црне Горе, а према томе такав третман имају и возила која се увозе као половна возила), основица ПДВ је:

- износ накнаде коју купац плаћа продавцу односно преносиоцу права располагања новим моторним возилом као власник (промет између домаћих лица, од којих продавац мора да буде и обвезник ПДВ), а
- код увоза моторног возила, било новог било половног, основица је вредност увезеног добра утврђена по царинским прописима, у коју се урачунавају и царина и друге увозне дажбине, и остали јавни приходи, осим ПДВ (члан 19. став 1. и 2. Закона о ПДВ).

Када се ради о промету употребљаваних моторних возила између пореских обвезника ПДВ, или између пореског обвезника ПДВ (преносиоца права располагања моторним возилом) и лица, која нису обвезници ПДВ, основица је разлика између продајне и набавне цене по умањењу ПДВ применом прерачунате стопе ПДВ (15,254%).

Према томе, уколико преносилац права располагања на моторним возилима није у смислу Закона о ПДВ порески обвезник, односно евидентиран у регистру обвезника ПДВ код Преске управе, на такав промет моторних возила не примењује се Закон о ПДВ, већ се примењује Закон о порезима на имовину, али само на употребљавана моторна возила.

О извршеном промету моторних возила, опорезивом у складу са Закон о ПДВ, према одредбама члана 42. Закона о ПДВ, порески обвезник ПДВ, односно преносилац права располагања моторним возилима, дужан је да за такав промет изда рачун или други документ који служи као рачун о промету моторних возила,

као и да у рачуну о промету нових моторних возила исказе обрачунати ПДВ (члан 42. Закона о ПДВ).

За промет употребљаваних моторних возила у рачуну се не исказује износ ПДВ (члан 36. став 4. Закона о ПДВ), већ продајна цена у моменту промета, с обзиром да је основица ПДВ разлика између продајне и набавне цене у којој је садржан ПДВ (члан 11. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци «Сл. гласник РС» број 105/04).

Под употребљаваном моторном возилу (члан 14. став 5. Закона о порезима на имовину «Сл. гласник РС» број 26/01.....и 135/04) подразумева се моторно возило које је најмање једанпут, у складу са прописима било регистровано на територији Србије и Црне Горе.

На основу свега претходно наведеног, када је преносилац права располагања моторним возилом, било новим било употребљаваним (продавац, давалац лизинга, лица која размењују моторна возила, у комисионој продаји - комитент и комисионар, лице - правно, односно предузетник које даје моторно возило, као добро правног лица односно предузетника, оснивачу, запосленом или другом лицу, поклонодавац и други), евидентиран као обвезник ПДВ или је на основу оствареног промета у претходних 12 месеци, у моменту продаје моторног возила, стекао својство обвезника ПДВ и испунио услов за упис у евиденцију обвезника ПДВ, на промет моторних возила се обрачунава и плаћа ПДВ, односно наведена лица, ако су обвезници ПДВ на извршени промет обрачунавају и плаћају ПДВ у складу са Законом о ПДВ.

Такође, Закон о ПДВ примењује се и у случајевима промета моторних возила од стране обвезника страног лица, који нема седиште у Републици, нити има пословну јединицу у Републици, на који промет ПДВ обрачунава и плаћа порески пуномоћник кога одреди страно лице, а ако није одређен пуномоћник, онда ПДВ плаћа прималац моторног возила-купац.

Да би надлежни порески орган за лице које је поднело пореску пријаву за утврђивање пореза на пренос апсолутних права – Образац ПП-3А и документацију о извршеном промету половних моторних возила, у прилогу, утврдио да ли је пријављени промет опорезив по Закону о ПДВ или по Закону о порезима на имовину, извршиће увид у евиденцију обвезника ПДВ (инсталираној на рачунарској мрежи Пореске управе) и утврдити да ли је преносилац права располагања на моторном возилу уписан као порески обвезник ПДВ.

Ако утврди да је промет половног моторног возила извршио евидентирани обвезник ПДВ, порески орган по таквим пријавама не доноси решење о пореској обавези пореза на пренос апсолутних права, нити врши било какве овере поднетих доказа о извршеном промету (рачуна, уговора и сл.), с обзиром да овакав промет

не подлеже опорезивању по Закону о порезима на имовину , већ се опорезује у складу са одредбама Закона о ПДВ.

2. Закон о порезима на имовину

Стицање права својине, без накнаде и уз накнаду, на употребљаваном моторном возилу, које не подлеже опорезивању ПДВ од 01.01.2005.године, опорезује се порезом на наслеђе и поклон и порезом на пренос апсолутних права, у складу са Законом о порезима на имовину («Сл. гласник РС» број 26/01,45/02, 80/02 и 135/04 – у даљем тексту: Закон).

Према одредбама члана 14. став 3. Закона **порез на наслеђе и поклон** плаћа се, између осталог, на наслеђено и на поклон примљено употребљавано моторно возило.

Употребљавано моторно возило јесте моторно возило које је најмање једанпут, у складу са прописима било регистровано на територији Србије и Црне Горе (члан 14. став 5. Закона).

Поклоном се не сматра пренос без накнаде права на покретним стварима (употребљавано моторно возило), на која се плаћа порез на додату вредност, у складу са прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (став б.члана 14. Закона).

Обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет (употребљавано моторно возило) је резидент Републике, ако се моторно возило налази на територији Србије и Црне Горе, или у иностранству (члан 15. став 2. Закона).

Обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими употребљавано моторно возило је нерезидент Републике за употребљавано моторно возило које се налази на територији Републике (члан 15. став 3. Закона).

Према одредбама члана 16. Закона основица пореза на наслеђе је тржишна вредност наслеђене имовине, умањена за износ дугова, трошкова и других терета које је обвезник дужан да исплати или на други начин измири из наслеђене имовине, на дан настанка пореске обавезе.

Основица пореза на поклон је тржишна вредност на поклон примљене имовине, на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган.

Код другог и сваког следећег решења о наслеђивању између истог оставиоца и наследника, односно код другог и сваког следећег поклона учињеног од стране истог поклонодавца пореском обвезнику – поклонопримцу, основицу пореза на

наслеђе, односно поклон представља збир тржишних вредности из става 1.члана 16. Закона текућег и претходних наслеђа, односно текућег и претходних поклона.

Према одредбама члана 17. Закона пореска обавеза у односу на наслеђе настаје даном правоснажности решења о наслеђивању, а у односу на поклон настаје даном закључења уговора о поклону, а ако уговор није закључен у писменој форми – даном пријема поклона.

Ако се према закону, односно решењу о наслеђивању продаја наслеђених, односно на поклон примљених покретних ствари из члана 14. став 3. наведеног закона (између осталог, употребљаваног моторног возила) може вршити само на основу одобрења надлежног органа или по протеклу одређеног рока, пореска обавеза настаје даном правоснажности решења о дозволи продаје, односно даном продаје ствари (члан 17. став 4. Закона).

Ако уговор о поклону, решење о наслеђивању или одлука суда нису пријављени у смислу чл. 35. и 37. Закона, или су пријављени неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за наслеђивање или поклон ствари (употребљаваног моторног возила) која су предмет опорезивања према члану 14. Закона.

Стопе пореза на наслеђе и поклон су прогресивне (члан 18.Закона).

У члану 19. став 1. и став 2. Закона прописано је да обвезници који се, у односу на оставиоца, односно поклонодавца, налазе у другом наследном реду по законском реду наслеђивања (у даљем тексту: наследни ред), порез на наслеђе и поклон плаћају по следећим стопама:

На пореску основицу до 300.000 динара	Плаћа се на име пореза 3%
Преко 300.000 динара	9.000 динара + 5% на износ преко 300.000 динара

Обвезници који се, у односу на оставиоца односно поклонодавца, налазе у трећем и даљем наследном реду, односно обвезници који са оставиоцем, односно поклонодавцем нису у сродству, порез на наслеђе и поклон плаћају по стопи од 5%.

Порез на наслеђе и поклон не плаћа, у складу са одредбом члана 21. став 1. тачка б) Закона, наследник, односно поклонопримац специјалних путничких аутомобила са уграђеним уређајима за болеснике, специјалних путничких аутомобила за обуку возача са уграђеним дуплим командама, као и путничких аутомобила за такси и рента кар који су посебно означени.

Према наведеном, на употребљавано моторно возило које је предмет наслеђивања обвезници, дефинисани у члану 15. Закона, плаћају порез на наслеђено

моторно возило, осим на возила из члана 21. став 1. тачка б) Закона за која је прописано пореско ослобођење.

На поклон примљено употребљавано моторно возило, осим возила за које је по члану 21. став 1. тачка б) Закона прописано пореско ослобођење, обвезници из члана 15. Закона, плаћају порез на наслеђе и поклон, уколико се не ради о поклону -употребљаваном моторном возилу опорезованом у складу са Законом о ПДВ.

На основу пореске пријаве за утврђивање пореза на наслеђе и поклон-Образац ПП-3 (прописане Правилником о садржају пореске пријаве за утврђивање пореза на имовину, пореза на наслеђе и поклон и пореза на пренос апсолутних права «Сл. гласник РС» број 39/01), коју је обвезник пореза на наслеђе и поклон дужан да поднесе за утврђивање пореза на наслеђе и поклон, надлежни порески орган доноси решење којим се утврђује висина пореске обавезе (пореза на наслеђе и поклон), која се плаћа у року од 15 дана од дана достављања решења (члан 35. и 40. Закона).

Порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на употребљаваном моторном возилу (члан 23. став 1. тачка 4) Закона).

У члану 24а. Закона прописано је да се преносом уз накнаду не сматра пренос апсолутних права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права на пренос права својине на употребљаваном моторном возилу је продавац, односно преносилац права (члан 25. став 1. Закона).

У члану 30. став 1. тачка 1б) Закона прописано је да стопа пореза на пренос апсолутних права на пренос права својине на употребљаваном моторном возилу износи 2,5% (од 22.12.2004.године).

Одредбом члана 42. Закона прописано је да лице на које је пренето апсолутно право јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права, односно јемчи солидарно ако се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права.

Порез на пренос апсолутних права, у складу са одредбом члана 31. став 1. тачка 8) Закона, не плаћа се на пренос уз накнаду специјалних путничких аутомобила са уграђеним уређајима за болеснике, специјалних путничких аутомобила за обуку возача са уграђеним дуплим командама, као и путничких аутомобила за такси и рента кар који су посебно означени.

Према наведеном, порез на пренос апсолутних права на пренос својине уз накнаду употребљаваних моторних возила плаћа се, осим возила за која је по члану 31. став 1. тачка 8) Закона прописано ослобођење, у следећим случајевима:

- на промет употребљаваних моторних возила између лица која нису порески обвезници ПДВ и
- на промет употребљаваног моторног возила када преносилац права својине на таквом моторном возилу није порески обвезник ПДВ.

За наведене случајеве промета моторних возила, на основу пореске пријаве за утврђивање пореза на пренос апсолутних права - Образац ПП-3А (прописане Правилником о садржају пореске пријаве за утврђивање пореза на имовину, пореза на наслеђе и поклон и пореза на пренос апсолутних права), коју је обвезник пореза на пренос апсолутних права дужан да поднесе за утврђивање пореза на пренос апсолутних права, надлежни порески орган доноси решење којим се утврђује висина пореске обавезе (пореза на пренос апсолутних права), која се плаћа у року од 15 дана од дана достављања решења (чл. 36. и 40. Закона).

Из свега напред наведеног произлази, да ради регистрације моторних возила код Министарства унутрашњих послова, као органа надлежног за регистрацију моторних возила, надлежни порески орган неће оверавати документацију о прибављању моторних возила у случајевима када се ради о промету моторних возила опорезивих у складу са Законом о ПДВ.

Када надлежни порески орган несумњиво утврди да се ради о стицању права својине на употребљаваном моторном возилу (наслеђивањем, поклоном или уз накнаду), опорезивог према Закону о порезима на имовину, односно на који се плаћа порез на наслеђе и поклон или порез на пренос апсолутних права, у таквом случају ће донети решење о утврђивању пореза на наслеђе и поклон или пореза на пренос апсолутних права .

Према томе, лица која су набавила или на други начин стекла право располагања моторним возилом од обвезника ПДВ, приликом регистрације моторног возила код Министарства унутрашњих послова неће имати оверене, од стране надлежног пореског органа, доказе о прибављању моторних возила (рачуне, уговоре и сл.).О таквом промету конкретна лица морају да имају ПДВ рачун, чије је издавање и садржина прописано одредбама члана 42. Закона о ПДВ (а што може бити и уговор уколико садржи све прописане податке за ПДВ рачун) и Правилником о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци (у случају промета половних моторних возила, када ПДВ рачун уместо износа основице, пореске стопе која се примењује и износа ПДВ садржи податак о продајној цени).

За моторна возила, чији промет не подлеже обрачуноу и плаћању ПДВ, већ плаћању пореза на поклон и наслеђе или пореза на пренос апсолутних права,

надлежни порески орган доноси решење и након извршеног плаћања утврђеног пореза на наслеђе и поклон или пореза на пренос апсолутних права, оверава документ о поклоњеном или наслеђеном моторном возилу, односно документ о извршеном преносу права својине на употребљаваном моторном возилу, што је доказ Министарству унутрашњих послова да је промет таквог возила био предмет опорезивања и за који је плаћен утврђени порез.

Дакле, од 01.01.2005.године, у Министарству унутрашњих послова, предмет регистрације моторних возила могу бити:

- нова и половна моторна возила из увоза, на која се обрачунава и плаћа ПДВ ;
- половна моторна возила на која се обрачунава и плаћа ПДВ;
- употребљавана моторна возила на која се обрачунава и плаћа порез на наслеђе и поклон или порез на пренос апсолутних права.

Документација о промету моторних возила, који се опорезује у складу са Законом о ПДВ, неће бити оверевана од стране надлежног пореског органа.

Документација о промету моторних возила, који се опорезује у складу са Законом о порезима на имовину, биће оверавана од стране надлежног пореског органа, ако је плаћен порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права, утврђен решењем.

О овоме је неопходно **одмах** обавестити све организационе јединице Пореске управе.

ДИРЕКТОР
Владимир Илић